

## EDUSKUNNAN VASTAUS 91/2003 vp

### Hallituksen esitys laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n, sosiaalihuoltolain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 12 §:n muuttamisesta

#### *Asia*

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n, sosiaalihuoltolain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 12 §:n muuttamisesta (HE 74/2003 vp).

#### *Valiokuntakäsittely*

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 23/2003 vp).

#### *Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallituksen esitykseen sisältyvä raja-  
aus kotipalveluihin ei estä suorittamasta palvelusetelillä järjestettävän kotipalvelun yhteydessä sel-

laisia sairaanhoidollisia toimenpiteitä, joita lääkäri voi delegoida potilaalle itselleenkin suoritettavaksi. Eduskunta pitää tärkeänä, että nykyiset hyvät käytännöt yhdistetyn kotipalvelun ja kotisairaanhoidon järjestämisessä voidaan jatkossakin säilyttää.

2. Eduskunta edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriö järjestää lainsäädännön vaikutusten seurannan ja arvioinnin. Seurannan ja arvioinnin tulee kohdistua muun muassa asiakaskunnan valikoitumiseen sekä lainsäädännön vaikutuksiin kunnalliseen palvelutoimintaan sekä henkilöstöön ja työllisyyteen.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

## Laki

### sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (733/1992) 4 § seuraavasti:

4 §

*Toiminnan järjestäminen*

Kunta voi järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon alaan kuuluvat tehtävät:

- 1) hoitamalla toiminnan itse;
- 2) sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa;
- 3) olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä;
- 4) hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta; taikka
- 5) antamalla palvelunkäyttäjälle palvelusetelin, jolla kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä palvelujen tuottajalta hankkimat palvelut kunnan päätöksellä asetettuun setelin arvoon asti.

Mitä 1 momentin 4 kohdassa säädetään kunnasta, sovelletaan myös tässä laissa tarkoitettua toimintaa hoitavaan kuntayhtymään.

Hankittaessa palveluja 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettulta yksityiseltä palvelujen tuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Kunta ja kuntayhtymä ovat velvollisia suorittamaan 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulle yksityiselle palvelujen tuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ja momentin 5 kohdassa tarkoitettulle palvelujen tuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Jos palvelusta perittävän asiakasmaksun enimmäismäärä on säädetty palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia pienemmäksi, palvelua ei saa järjestää yksinomaan 1 momentin 5 kohdassa mainitulla tavalla antamalla palvelun käyttäjälle palveluseteli.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_.

## Laki

### sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*lisätään* 17 päivänä syyskuuta 1982 annettuun sosiaalihuoltolakiin (710/1982) uusi 3 a luku seuraavasti:

3 a luku

**Palveluseteli**

29 a §

Kunta hyväksyy ne sosiaalihuollon palvelujen tuottajat, joiden palvelujen ostamiseen kunnan antamaa palveluseteliä voidaan käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti.

Kunta voi hyväksyä vain sellaisen yksityisen palvelujen tuottajan, joka on merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Asiakas voi kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet muilla tavoin järjestettävien palvelujen piiriin.

29 b §

Jatkuvan ja säännöllisesti annettavan kotipalvelun hankkimiseksi kunta voi antaa palvelusetelin, jonka arvon tulee olla vähintään 20 euroa tuntia kohti, jos kotitalouden tulot eivät ylitä

2 momentin mukaan määräytyvää tulorajaa. Tulorajan ylittävä tulo vähentää palvelusetelin täyttä määrää kotitalouden koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella tulorajan ylittävää tulosta jaettuna 60:lla. Alin palvelusetelin arvo on kuitenkin vähintään 5 euroa tuntia kohden. Tilapäisen kotipalvelun hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvon tulee olla kohtuullinen.

| Kotitalouden koko, henkilöä | Tulorajat euroa/kk | Vähennysprosentti |
|-----------------------------|--------------------|-------------------|
| 1                           | 445                | 35                |
| 2                           | 820                | 22                |
| 3                           | 1 285              | 18                |
| 4                           | 1 590              | 15                |
| 5                           | 1 925              | 13                |
| 6                           | 2 210              | 11                |

Jos kotitalouden henkilöluku on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 270 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Muun kotipalvelun kuin kodissa sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön antaman hoidon ja huolenpidon hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvon tulee olla kohtuullinen.

Sen estämättä, mitä tässä pykälässä säädetään palvelusetelin arvosta, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan välillä sovitun hinnan.

#### 29 c §

Edellä 29 b §:ssä tarkoitettuina kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen voidaan veronalaisina tuloina ottaa huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vas-

taavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

#### 29 d §

Siitä poiketen mitä 29 c §:ssä säädetään, metsätulona otetaan huomioon varallisuusverotusta varten määritelty metsän puhdas tuotto, josta vähennetään metsätalouden korot ja 10 prosenttia puhtaan tuoton arvosta.

Edellä 1 momentissa määriteltyä metsätuloa alennetaan palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsälautakunnan antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin 1 momentissa tarkoitettu metsätulo. Alennus on 1 momentissa tarkoitettujen metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

#### 29 e §

Edellä 29 c §:ssä tarkoitettuina tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, lapsen hoitotukea, kansaneläkelain (347/1956) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

#### 29 f §

Edellä 29 c §:ssä tarkoitettujen tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

29 g §

Kunta päättää, milloin palvelusetelillä hankittava palvelu kunnan asukkaalle tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kunnassa

oleskelevälle on perusteltua antaa kunnan ulkopuolella.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_.

## Laki

### sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (734/1992) 12 § seuraavasti:

12 §

#### *Ostopalvelu ja palveluseteli*

Jos kunta tai kuntayhtymä järjestää palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla ostopalveluna, palvelun käyttäjältä on perittävä samat maksut ja korvaukset kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämistä vastaavista palveluista.

Jos palveluja järjestetään 1 momentissa mainitun lain 4 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla palvelusetelillä, palvelun käyttäjäl-

tä ei saa periä asiakasmaksua. Palvelun käyttäjän maksettavaksi tuleva omavastuuosuus ei saa ylittää sitä asiakasmaksua, jonka kunta tai kuntayhtymä voisi periä itse tuottamistaan palveluista, ellei palvelusetelin arvon määräytymisestä erikseen toisin säädetä.

Omavastuuosuuden suuruutta määritettäessä otetaan vastaavasti huomioon, mitä tässä laissa säädetään maksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2003